

Narkomanlığa və narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə üzrə 2025-cü ilin yanvar-dekabr aylarının yekununa dair

MƏLUMAT

2025-ci ilin yanvar-dekabr aylarında hüquq mühafizə orqanları tərəfindən narkomanlığa və narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə sahəsində həyata keçirilmiş kompleks əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində ümumilikdə 7763 cinayət faktı aşkarlanmışdır. Onlardan 2613-ü narkotik vasitələrin qanunsuz satışı, 4959-u narkotik vasitələrin qanunsuz əldə edilib saxlanması, 187-si narkotik tərkibli bitkilərin qanunsuz əkilib becərilməsi, 4-ü bu kateqoriyadan olan digər cinayətlərlə bağlı olmuşdur.

9 ton 093 kq 290,457 qram narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin 7 ton 669 kq 612,24 qramını mariyuana, 751 kq 285,014 qramını heroin, 145kq 692,812 qramını tiryək, 161kq 839,242 qramını həşiş, 153,551 qramını kokain, 208 kq 931,801 qramını digər narkotik vasitələr və 155 kq 775,797 qramını psixotrop maddələr təşkil etmişdir. Həmçinin, göstərilən dövr ərzində 15216 ədəd metadon, 18937 ədəd çətənə, 13 ədəd (600 qr) xaş-xaş bitkisi, eləcə də 3 kq 688,3 qram, 13727 həb, 39 kapsul güclü təsir edən maddə qanunsuz dövriyyədən götürülmüşdür.

Hesabat dövründə Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin təşkilatçılığı və digər aidiyyəti qurumların nümayəndələrinin iştirakı ilə 779,9 hektar sahədən yaş kütəli 319 ton 031 kq 100 qr olan 3 054 537 ədəd yabarı halda bitmiş narkotik tərkibli bitkilər müəyyən olunaraq müvafiq qaydada məhv edilmişdir.

Qanunsuz dövriyyədən çıxarılmış 9 ton 093 kq 290,457 qram narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin ümumilikdə dəyəri 235 milyon 950 min AZN kimi qiymətləndirilir.

Narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsi ilə bağlı cinayət məsuliyyətinə 5750 nəfər cəlb edilmiş, onlardan 16-18 yaşadək 17 nəfər, 18-25 yaşadək 372 nəfər, 26-29 yaşadək 835 nəfər, 30 yaş və ondan yuxarı isə 4526 nəfər təşkil edir. Həmin şəxslərdən 5576 kişi, 174 qadın olmuşdur. Cinayət məsuliyyətinə cəlb edilmiş şəxslərdən 93 nəfəri xarici ölkə vətəndaşdır.

Hüquq mühafizə orqanları tərəfindən narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin qaçaqmalçılıq yolu ilə ölkə ərazisinə gətirilməsi ilə bağlı 263 fakt aşkar edilmiş, həmin faktlar üzrə qanunsuz dövriyyədən ümumi çəkisi 4 ton 291 kq 546,319 qr və 20 226həb metadon narkotik vasitə və psixotrop maddə, 13194 ədəd həb və 5,7 qr güclü təsir edən maddə çıxarılmışdır.

Ümumilikdə, aşkar edilmiş cinayətlərin 310 qrup halında törədilmiş və həmin faktlar üzrə qanunsuz dövriyyədən çəkisi 3 ton 033 kq 988,634 qr narkotik vasitə, psixotrop maddə maddə və 309 kq 520,5 qr güclü təsir edən maddə müsadirə edilmişdir.

2682 cinayət faktı əvvəllər məhkum olunmuş şəxslər tərəfindən törədilmiş və onlardan 2 ton 275 kq 158,226qr müxtəlif növ narkotik vasitə və psixotrop maddə müsadirə edilmişdir.

Təhlil göstərir ki, 2024-cü ilin yanvar-dekabr ayları ilə müqayisədə cari ilin müvafiq dövrü ərzində narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin qanunsuz dövriyyəsi ilə bağlı hüquq mühafizə orqanları tərəfindən aşkar edilən faktların ümumi sayı 1108, qanunsuz satış ilə bağlı faktların sayı 384, satış məqsədi olmadan qanunsuz əldə edilib saxlanması ilə əlaqədar faktların sayı 680, narkotik tərkibli bitkilərin qanunsuz kultivasiya edilməsi faktlarının sayı 42, bu kateqoriyadan olan digər cinayət faktlarının sayı 2, qrup halında olan cinayətlərin sayı 31 fakt, məsuliyyətə cəlb olunmuş şəxslərin sayı 1566 nəfər azalmışdır. Bununla yanaşı qanunsuz qaçaqmalçılıqla bağlı faktların sayı 1fakt, dövriyyədən çıxarılmış narkotiklərin çəkisi 2 ton 260 kq 410,052 qr artmışdır.

Müsadirə edilmiş müxtəlif növ narkotik vasitələrin 7 ton 669kq 612,24 qr-nı (84,3 %) mariyuana təşkil etmişdir. Onun da 6 ton 451 kq 050,703 qramı (84,1 %) tərkibi psixotrop maddələrlə zənginləşdirilmiş xarici ölkə mənşəli olmuşdur. 1ton 218 kq 561,537 qram

(15,8%) isə iqlim şəraitinə uyğun olaraq ölkə ərazisində istixanalarda, zirzəmilərdə, həyətyanı sahələrdə, meşə ovalıqlarında və çay yataqlarında qanunsuz kultivasiya edilmişdir.

Dövlət Komissiyasının İşçi Qrupunun təşkilatçılığı ilə 2025-ci ilin 28 yanvar və 29 may tarixlərində qanunsuz dövriyyədən çıxarılmış və ya müsadirə olunmuş külli və xüsusilə külli miqdarlarda olan narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının məhv edilməsi üzrə Komissiya tərəfindən ümumilikdə 2358 məhkəmə qərarına əsasən barəsində məhvetmə qərarı qəbul edilmiş 10 ton 121 kq 801,942 qr müxtəlif növ narkotik vasitə, psixotrop maddə və onların prekursorları, həmçinin 8644 ədəd çətənə bitkisi məhv edilmişdir.

Eyni zamanda hesabat dövründə qanunsuz dövriyyədən çıxarılmış və ya müsadirə edilmiş az və xeyli miqdarlarda olan narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının məhv edilməsi üzrə komissiyaların birgə təşkilatçılığı 73 rayon və şəhərdə 3235 məhkəmə hökmü üzrə barəsində məhvetmə qərarı qəbul edilmiş ümumi çəkisi 85 kq 231,856 qr və 86 həb müxtəlif narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin, 4 kapsul güclü təsir edən maddənin və 755 ədəd çətənə bitkisinin məhv olunması təmin edilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi tərəfindən bütün növ sərxoşluq hallarının müəyyənləşdirilməsi üçün Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Respublika Narkoloji Mərkəzinə 96837 nəfər istiqamətləndirilmişdir. Onlardan narkotiklərdən istifadənin təyin edilməsi məqsədilə tibbi müayinədən keçirilmiş 5596 nəfərdən 2905 nəfərinin istifadəçi olması müəyyən olunmuş və bununla bağlı zəruri tədbirlərin görülməsi təmin edilmişdir.

Respublika QİÇS-lə Mübarizə Mərkəzinin verdiyi məlumata əsasən ölkədə narkomanların İnsanın İmmun çatışmazlığı Virusuna yeni yoluxma hadisələrinin sayında azalma müşahidə olunur. 2025-ci ilin dekabr ayının sonuna kimi aşkarlanmış İV-ə yoluxmuş Azərbaycan vətəndaşları arasında 59 (4,7%) nəfəri inyeksion narkotik istifadəçiləri olmuşdur.

2025 ilin yanvar-dekabr ayları ərzində "802" qaynar xətt telefon zəng xidmətinə 1225 vətəndaş müraciəti daxil olmuşdur ki, onların 138-i narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsi, 57-si narkotik asılılıqdan müalicə, 1030-u isə digər məsələlərlə (təkrar müraciət, qanunvericiliyin müddələrinin izah edilməsi, məcburi müalicəyə dair prosedurlar və s.) bağlı olmuşdur. Qeyd olunan müraciətlər üzrə müvafiq tədbirlərin görülməsi üçün aidiyyəti orqanlara 195 məktub ünvanlanmışdır.

802 qaynar xətt zəng xidməti vasitəsilə narkotik vasitələrin və narkomanlığın yayılmasının qarşısını almaq məqsədilə aidiyyəti təşkilatlarla və vətəndaşlarla operativ qaydada əlaqələndirilmə təmin edilərək, narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə dair verilən məlumatlar əsasında müvafiq cinayət işləri qaldırılmış və qanunsuz dövriyyədən külli miqdarda narkotik vasitələr götürülmüş, narkotik istifadəçiləri könüllü müraciətləri əsasında ixtisaslaşmış tibb müəssisələrində müalicəyə yönləndirilmiş, narkotik asılılıqdan əziyyət çəkən ailələrə psixoloji dəstək və mövcud qanunvericiliyin müddəaları izah edilərək zəruri tövsiyələr verilmişdir.

2025-ci il ərzində Dövlət Komissiyasının İşçi Qrupunun təşkilatçılığı ilə aidiyyəti dövlət qurumlarını cəlb etməklə ümumilikdə 200 tədbir (122 maarifləndirici və təşkilati tədbir, 63 təlim, 13 sosial layihə, 2 televiziya kanalında verilişdə iştirak) təşkil edilmişdir.

Narkomanlığa və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Dövlət Komissiyasının daimi fəaliyyət göstərən İşçi Qrupu